

Foto: Johannes Vande Vaele

Welke rol speelt Rubens in *Rubensrood*?

Staf Schoeters: 'Mijn roman situeert zich in 1650. Rubens is dan al tien jaar dood en de Antwerpse koopman Maarten Van Groenen wil zijn levensgeschiedenis schrijven. De Spaanse overheid probeert daar echter een stokje voor te steken.'

Komt *Samson en Delila* ook voor in uw boek?

'Nee, maar de rode kleur is ook op dat schilderij prominent aanwezig. Het typische rubensrood, waarvan ik de oorsprong in mijn roman verklaar, heeft een sterke symbolische waarde met betrekking tot de grote levensthema's: de liefde, het lijden en de dood.'

Waarom is de terugkeer van *Samson en Delila* zo belangwekkend?

'Toen ik vorig jaar het doek zag in de National Gallery, viel de vreemde belichting me op. Dat komt omdat Rubens het heeft geschilderd om boven een

haardvuur te hangen, meer bepaald dat van het huis van zijn vriend en opdrachtgever, Antwerps burgemeester Nicolaas Rockox. Enkel op die plaats komt het dus volledig tot zijn recht!'

Waarom nam je juist Rubens als historisch personage en niet Antoon Van Dijck of Jacob Jordaens?

'Rubens is interessanter omdat hij ook politiek actief was. Hij was de persoonlijke raadgever van de aartshertogen Albrecht en Isabella en speelde een belangrijke rol in de onderhandelingen tussen de koningen van Frankrijk en Engeland. Bovendien was hij een gerespecteerde handelaar in kunstwerken en had hij vrienden onder de meest vooruitstrevende wetenschappers van zijn tijd. Hij was dan ook van vele markten thuis. Om nog te zwijgen over zijn turbulent liefdesleven. Een dankbaar gegeven voor een misdaadroman.'

MARYAM NAJD, BORGERHOUTSE SCHILDERES UIT IRAN, EN EX-LEERLINGE VAN FRED BERVOETS

Foto: Johannes Vande Vaele

Welke rol kan Rubens spelen in het leven van een ingeweken Iraanse schilderes?

Maryam Najd: 'Je kan je niet voorstellen welke schok Rubens me ooit heeft bezorgd. Mijn ouders hadden na een bezoek aan Antwerpen een catalogus van Rubens meegebracht. Daarin heb ik voor de eerste keer een afbeelding van naakt gezien, ik was 22 jaar! Je moet weten dat ik dertien was toen de revolutie uitbrak. Het leven werd nadien veel strikter. Alles wat Iran binnenkwam, stond onder censuur. Naakt was absoluut verboden, zelfs op de schildersopleiding aan de universiteit van Teheran. Je kan je mijn reactie voorstellen toen ik die catalogus opendeed. Ook aan de academie in Antwerpen duurde het een tijdje vooraleer ik gewend raakte aan naakte modellen. Die schroom heb ik trouwens nog altijd. Ik vind onze samenleving te veel neigen naar de pomografie. Zelfs de meest banale publiciteit kan niet meer zonder seks.'

In *Samson en Delila* zit natuurlijk ook de suggestie dat Samson net zijn kwakje heeft geloosd.

'Ik zeg niet dat naakt niet mag bestaan, hoor. Bij Rubens dient dat naakt wel om een boodschap over te brengen: in dit geval het vermogen van vrouwen om sterke mannen seksueel te manipuleren. Een schilderij van Rubens is trouwens sowieso al van een ander niveau dan shampoo-reclame.'

Raakt Rubens jou nog altijd zo sterk als die eerste keer?

'Ik moet toegeven dat ik hem ondertussen al zoveel gezien heb dat ik eraan gewend geraakt ben. Ik herinner mij nog wel de eerste keer dat ik voor *De kruisafneming* in de kathedraal stond. Dat dynamisme, die spaarzame penseelstreken: prachtig. Ja, soms denk ik dat de Antwerpenaars te weinig beseffen welk genie Rubens was.'